

Manželství — osudová setkání

Karin Fleischer

Je vždy velmi zajímavé, když si necháme vyprávět, jak se v životě setkali lidé, kteří potom žili spolu v manželství. Někdy v tom hrají roli velmi zvláštní okolnosti. Například:

Mladý muž cestoval o prázdninách spolu s přítelem do Alp. Bylo to v době po první světové válce a byly oživeny hospodářské vztahy mezi Spojenými státy a Evropou. Mladíci podnikli třídní výlet a když se znovu vrátili do hotelu, čekal na ně telegram: „*Okamžite prijet domu!*“ — Telegram tam ležel dva dny... Hned zabalili a odjeli. Doma šéf podniku velmi litoval: „*Ten pán z Detroitu včera zase odjel, nemohl čekat. Byl tu, aby si vybral mladého člověka, který by jel s ním pracovat a učit se v podniku General Motors. — Škoda!*“ Náš mladý muž, který by býval pro tuto práci přicházel v úvahu, byl nesmírně smutný z toho, že ztratil životní šanci. Krátce poté však cestou do práce potkal mladou dívku, která se mu velmi líbila. Po nějaké době se stali manželi a měli dítě. To, kdo se u koho narodí, není náhodné, často v tom bývá zákonitost. Všichni tři byli pak velice aktivní ve svém sociálním okolí jako rodina, ale také každý sám za sebe. Kdyby onen mladý muž tenkrát odjel do Ameriky, co potom?...

Ne všechna osudová setkání však ústí v manželství. Co nám může pomoci v rozhodování, který vztah dále rozvíjet? Vždyť počet rozvodů je varující a člověk hledá jistotu. Uvedu nyní některé osudy, ve kterých působily různé motivy, a potom bych ráda napsala několik postřehů ze svých zkušeností.

Dva mladí lidé se znali dobře jako kamarádi. Začali spolu trávit čas, po roce se vzali, měli v dobrém odstupu šest dětí, jsou ještě spolu a mají se dosud rádi.

U druhého páru se to vyvíjelo jinak. Znali se také dobře. Chodili spolu na gymnázium a měli pocit, že patří k sobě. Ale když to začalo být vážné, mládenec utekl. Nechtěl ještě vážný vztah. Odešel na vojnu a každý z dvojice žil sám pro sebe. Po necelých dvou letech mladík náhle přijel a požádal dívku o ruku. V rozhovorech před svatbou se ukázalo, jak jim prospělo vzájemné odloučení. Dodnes žijí spolu a mají dvě děti.

Následující dva osudy jako by měly připravit své aktéry právě tak, jak to zrovna potřebovali:

Dva mladí lidé spolu studovali ve stejné studijní skupině. On měl přítelkyni, ona přítele. Když byla při různých studijních akcích skupina rozdělena, vždycky to dopadlo tak, že byli spolu, na jednom úkolu dokonce pracovali jenom sami dva. Zažívali jeden druhého velmi konkrétně u různých prací. Pozvolna jim to stále se opakující setkávání začalo připadat zvláštní — a začali se mít rádi. Oba dva jsou silné osobnosti. Kormidlem jejich manželství je pocit, že jejich setkání nebyla náhoda. Jsou si tím jisti a chtějí tomu odpovědět svým životem.

Další příběh je velmi dramatický. Je o dívce, která žila jako adoptované dítě v sociálně velmi zdravé rodině. Když jí bylo necelých osmnáct let, přestěhovala se

k příteli a čekali dítě. Na jednom večeru u přátel se seznámila se starším chlapcem a vedli hned dlouhý, hluboký rozhovor. Krátce před narozením dítěte měl její přítel nehodu na motorce a zemřel. Ona porodila, byla sama a velmi nešťastná. Vzpomněla si na chlapce, s nímž hovořila na onom večeru. Napsala mu. Navštívil ji, ale byl velmi skeptický. Není jen náhradou v nouzi? Je její vztah k němu poctivý? Po nějaké době se však vzali a měli ještě dvě děti. Když později těžce onemocněl a byl nějakou dobu ochrnutý, byla mu manželka velkou oporou.

Když člověk přemýšlí o tom, jak našel svého partnera, jsou to někdy zvláštní náhody, které může jen obdivovat. Ale významných setkání v životě je více. Kde vzít jistotu, že právě z daného vztahu má být manželství? Má to být trvalý vztah a když ho necháme požehnat, říkáme si vzájemně „ano“ na celý život.

Společenská situace i podmínky manželství se velmi rychle proměňují. Ve sféře, ve které platily před nedlouhou dobou ještě určité tradice, najdeme dnes volné formy partnerství, partnera si volíme zcela svobodně. Z toho vyrůstají komplikace, na které lidé nejsou připraveni. Kde však ustoupí tradice a forma, tam je prostor pro vědomí. Láska a osudový vztah sice prozařují život, avšak nejpozději po dvou letech tyto síly ochabují a musejí se znovu budovat. *„Cenou za svobodu ve volbě partnera je nejistota. Aby ji překonali, lidé hledají... kritéria v kvalitě setkání, v hloubce a síle citů k druhému a v souladu zájmů, zálib a myšlenek. Všechny tyto věci ale mají své kořeny v minulosti, v našem minulém vývoji...“* říká jeden poradce pro manželské problémy. A pokračuje: *„Pravým partnerem se můžeme stát sami v průběhu doby, nebo se takovým ukázat. Nikdy jím však nejsme sami od sebe a ihned.“*² V manželství jde o vstup do budoucnosti a to je dnes u každého páru velmi individuální a vyžaduje to fantazii. Je k tomu zapotřebí více poznání. Je samozřejmě možné vstoupit do manželství bez jakékoli přípravy. Ale vysoký počet rozvodů ukazuje, jaký je to problém. Kolik je nešťastných dětí a jiných lidí, kterých se rozvod nějakým způsobem dotýká! — V létě roku 1997 vyhlásila vláda Tonyho Blaira ve Velké Británii, že je nutné, aby se manželské páry před svatbou připravovaly, protože náklady související s rozvody stále více zatěžují hospodářství státu — I když bychom si asi nepřáli realizovat přípravu na manželství právě britským způsobem, faktem je, že s promyšlením vztahu roste schopnost cítit se za vztah zodpovědný a zacházet s ním uvědoměleji. V přípravě na manželství bychom si měli promyslet různé roviny svého života.

Rovina duchovní:

Jaké má každý z nás cíle, normy, hodnoty? Jaký smysl má pro mne manželství? Jaký máme vztah k příbuzným? Jak to chceme udělat s výchovou dětí?... atd. Je také dobré připravit se na to, že bychom měli mít v určitém rytmu čas na něco společného — třeba pro čtení nebo vzájemný rozhovor, a to i poté, až budeme mít děti. Takovéto plánování se může zdát příliš detailní zvláště těm, kteří vidí život jako neustálou improvizaci. Metoda však znamená pomoc. Nával povinností často způsobuje, že manželské páry trápí nedostatek bohatší komunikace, na kterou nemají čas. Tomu však skutečně lze zabránit tím, že to předvídáme od začátku a že si čas uděláme. Zkušenost z různých rodin ukazuje, že je to možné.

Tím jsme u duševní roviny:

Jsme schopni mluvit o problémech? Uznáváme potřeby druhého? Máme vůli učit se ho v tomto směru lépe vnímat? Vždyť jsme velmi odlišní lidé — muž, žena... A navíc poznání toho druhého nikdy není konečné, protože se vyvíjíme. Jak to bude s naší verbální komunikací — umíme to?

A fyzicky:

Jaké má každý zvyky? Co by bylo dobré vzájemně sladit? Jaké rytmy si chceme v životě vytvořit? Můžeme otevřeně mluvit o všech rovinách svého fyzického spolužití? Jak to bude s penězi? Atd.

Ten, kdo přemýšlí s partnerem tímto způsobem, nemá také žádné záruky, že jeho manželství bude bez problémů. Ale probíhá určitě lépe a dává větší spokojenost.

Rozhovory se mohou také konat za přítomnosti třetího. Jako farářka vždy prosím, aby budoucí manželé přišli dříve, než se chtějí brát, zhruba půl roku předtím. Mám s tím dobré zkušenosti. Přicházejí pak ve svatební den s jinou radostí a přijmou svátost s větší hloubkou.

Vrátíme-li se k tématu tohoto článku, můžeme vidět, jak osud lidem umožňuje, aby se setkali. Další kroky však musí udělat každý sám. A na nich záleží, jaké naše vztahy budou. Manželství jako soužití lidí je dnes dosti ohroženo. Je však velice důležité pro vývoj lidských vztahů vůbec. V těchto vztazích se projevuje, jak je lidské společenství celkově slabé nebo naopak zdravé. Tento „osud“ si však vytváříme sami.

* Wolfgang Gädeke: *Ehe, Sehnsucht, Idee, Wirklichkeit*, str. 215; Urachhaus & Verlag Freies Geistesleben, Stuttgart, 2000